УКРАИНА КОМПАРТИЯСИ 50 ЁШДА

ЯРИМ АСР ЖАНГОВАР САФДА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 131 (3869). | Шанба, 6 июль 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

УКРАИНА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Украина коммунистларини, бутун украин халқини буюк Ленин партиясининг жанговар отряди — Украина Коммунистик партияси биринчи съездининг очилган ва ташкил топган кунининг 50 йиллиги билан қизғин қутлайди.

В. И. Ленин ва партиямиз Марказий Комитети раҳбарлигида тузилган Украина Коммунистик партияси кураш ва ғалабаларнинг шонли ярим асрлик йўлини босиб ўтди. Украина меҳнаткашлари Россиянинг революцион партияси ва деҳқонлари билан бир сафда туриб чоризмга ва капитализмга қарши большевистик ташкилотлар бошчилигида курашдилар, Улуғ Октябрь ғалабаларини Граждан уруши йилларида чет эл интервенциячиларидан ва ички контрреволюциядан қаттиқ туриб сақлаб қолдилар. Рус ва украин пролетариатининг, мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларнинг қардошларча жипслиги, революцион мақсадларнинг бирлиги уларни социал ва миллий озодликка эришишларида ҳал қилувчи роль ўйнади.

Социализм қуриш йўлига тушиб олган украин халқи совет халқлари оиласида чинакам озодликни, миллий социалистик давлатни қўлга киритди, экономикани мислсиз юксалтиришга ва маданиятни яшнатишга эришди.

Ленинча миллий сиёсатга содиқ бўлган Украина коммунистлари интернационал идеяларининг тантанаси йўлида украин халқининг социалистик ватанимиздаги барча халқлар билан дўстлигини ва қардошларча бирлигини мустаҳкамлаш борасида жуда катта иш қилдилар.

Украина партия ташкилотлари КПССнинг бош йўлини амалга ошириб, троцкийчиларга, ўнг оппортунистларга, миллий оғмачиларга қарши ва ленинизмга зид бўлган бошқа гуруҳларга қарши изчил курашиб, партиянинг бирлигини, марксизм-ленинизмнинг софлигини сақлаб қолдилар.

Совет давлати тараққиётининг ҳамма босқичларида Украина Коммунистик партияси мамлакатни индустрлаш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, социалистик маданиятни юксалтиришга қаратилган ленинча сиёсат вазифаларини амалга оширишда КПСС Марказий Комитетининг мустаҳкам таянчи бўлди. Украина меҳнаткашлари коммунистик авангард раҳбарлигида, рус халқининг ва мамлакатимиздаги бошқа қардош халқларнинг ёрдами билан Украина ССРни қишлоқ хўжалиги юксак даражада ривожланган, илғор фан ва маданиятга эга бўлган қудратли индустриал социалистик республикага айлантирдилар.

Улуғ Ватан урушининг машаққатли йилларида украин халқи СССРнинг ҳамма халқлари билан ёнма-ён туриб, душманга қарши қаҳрамонона жанг қилди ва герман фашизми устидан ғалаба қозонишдаги муштарак ишга катта ҳисса қўшди. Мана шу оғир курашда ҳам коммунистлар ҳамиша халқнинг олдинги сафида бордилар.

Ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонларнинг, зиёлиларнинг меҳнат ғайрати, мамлакатимиздаги барча республикаларнинг қардошларча мадади Совет Украинасининг урушда вайрон бўлган хўжалигини қисқа муддат ичида тиклаб олишига ҳамда экономика ва маданиятни юксалтиришда янги муваффақиятларни қўлга киритишига имкон берди.

Ҳозирги кунда Украина коммунистларининг икки миллион кишидан кўпроқ отряди республика ишчилари, қишлоқ хўжалик меҳнатчилари, зиёлиларининг ижодий ғайратини КПСС XXIII съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини янада кўтаришга, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик планини муддатдан олдин бажаришга, омма орасида ғоявий-сиёсий ишларни кучайтиришга, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўришга йўллаб турибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Украина Коммунистик партияси, Украина ССР меҳнаткашларининг бошқа барча иттифоқдош республикалар халқлари билан бузилмас қардошларча бирлигини мустаҳкамлаб, уларни бундан буён ҳам улуғ Ленин кўрсатган йўлдан оғишмай бошлаб боришига, коммунистик қурилиш ишида тағин ҳам катта янги ғалабаларни қўлга киритишига қатъий ишонч билдиради.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XII ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

5 июлда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XII пленуми «КПСС XXIII съезди қарорларини бажариш борасида Ўзбекистон партия ташкилотларининг ташкилий ва сиёсий ишини кучайтириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов докладини муҳокама қилишни давом эттирди.

Музокараларда. Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Ўзбекистон касаба союзлари советининг раиси М. А. ЗОИДОВ, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. ҒОЙИБОВ, Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз партия ташкилотининг секретари Р. И. ИБРОҲИМОВА, Қува район партия комитетининг биринчи секретари Д. СУЛТОНОВ, КПСС Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Н. А. ПЕТРОВИЧЕВ сўзга чиқдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов якунловчи нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА

Қурилиш майдонига кириб борганимизда А. Маҳкамов бошлиқ қурувчилар бригадаси аъзолари иморатга ғишт теришаётган экан. Икки йигит қоришмаларни пешма-пеш етказиб бериб турибди. Қолганлар эса чапдастлик билан ғишт теришмоқда. Ғишт девор соат сайин баландлашиб бораяпти.

— Коллективимизда,— дейди бригада бошлиғи А. Маҳкамов. — нормасини бажармайдиган ишчи йўқ. И. Назаров, Т. Тахипова, И. Исматуллаев, Ш. Муҳаммаджонов каби қурувчилар кундалик топшириқларини 120—130 процент ошириб бажаришмоқда.

11-Висотстрой трестига қарашли 17-қурилиш бошқармасининг илғор бригада коллективи Бирлашган нашриётнинг чуқур печать цехини бунёд этишда фаол қатнашмоқда. Улар олти ойлик планни тўрт ойдаёқ бажариб қўйишди. Энди йиллик топшириқни ҳам ошиғи билан адо этиш учун курашмоқда.

Р. АСИЛБОЕВА.

УЙСОЗЛАР ҒАЛАБАСИ

1-уйсозлик комбинати коллективи қурилиш ишлари, маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича олти ойлик планни зиёдаси билан адо этди. Икки кварталда 11493 минг сўмлик қурилиш ишларини бажариш керак бўлгани ҳолда улар 11595 минг сўмлик ишларни дўндиришди. Йил бошидан бери 108 минг квадрат метр ўрнига 110 минг квадрат-метрлик уй-жой, қатор маданий-маиший муассасалар биноларини фойдаланишга топширишди.

Шунингдек, комбинатда уй панелларини ишлаб чиқариш ҳам муваффақиятли олиб борилялти. Олти ой ичида қўшимча бир миллион сўмликка яқин шундай материаллар ишлаб чиқаришди.

Б. ПЎЛАТОВ.

УКРАИНА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ТАНТАНАЛИ ПЛЕНУМИ

КИЕВ, 5 июль. (ТАСС). Украина коммунистларининг 2 миллион кишидан ортиқ отряди, уч орденли республиканинг барча меҳнаткашлари Украина Коммунистик партиясининг 50 йиллигини нишонламоқдалар. Украина Компартияси Марказий Комитетининг Киевда бўлиб ўтган тантанали пленуми мана шу шонли воқеага бағишланди.

Украина Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, Украина Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, кекса коммунистлар, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари, СССР Қуролли Кучларининг жангчилари, шаҳар партия активи—жами минг киши Олий Совет сессиялар залига тўпланди.

Пленумни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест очди.

Пленум қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросини Фахрий президиумга сайлади.

Тантанали пленум номига КПСС Марказий Комитетидан табрикнома олинди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси В. В. Шчербицкий шу табрикномани ўқиб эшиттирди.

П. Е. Шелест «Украина Коммунистик партиясининг эллик йиллиги» тўғрисида доклад қилди.

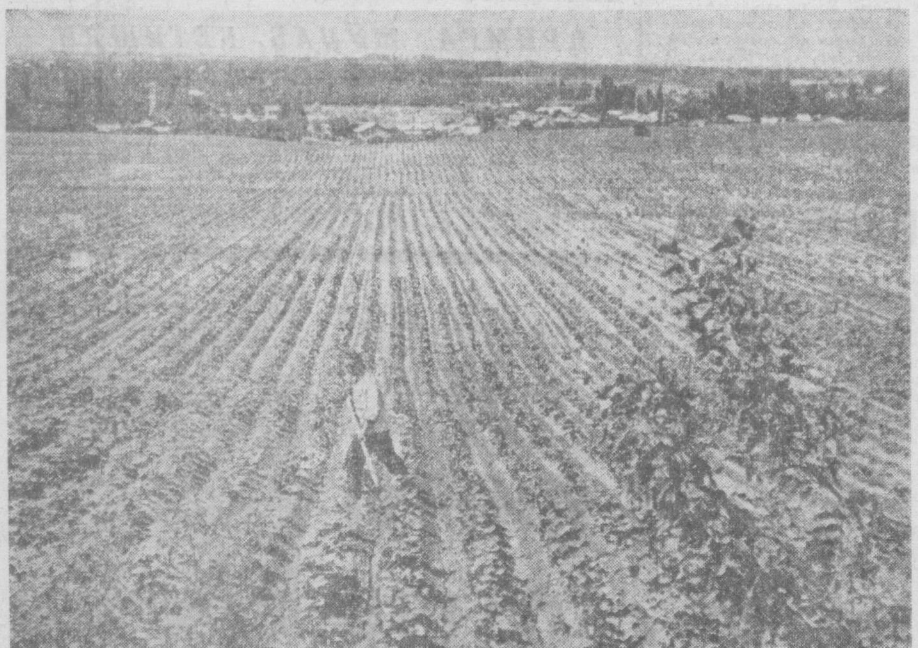

СУВЧИ—ҒЎЗАНИ ЯШНАТУВЧИ

АСЛ деҳқонлар «Чилла суви— тилла суви» деб бежизга айтишмаган. Ғўзани чилла сувига ўз вақтида қондирган пахтакор сира панд емайди. Янгийўлдаги Назарали Ниёзов номли колхоз деҳқонлари мўл ҳосил етиштиришнинг миридан-сиригача билиб олишган. Ана шу сирларнинг бири—ғўзани оби-тобида суғора билишдир. Улар суғориш бошлангандан буён асосий эътиборларини шу ишга қаратмоқдалар.

Колхозда ишнинг кўзини биладиган сувчилар кўп. Ҳолдор Бойқўзиев ўзининг илғор тажрибаси билан улар орасида алоҳида ажралиб туради. Бу деҳқон суғораётган пайкаллардаги ғўза кун сайин яшнаб, гулига гул қўшмоқда. Хўжаликнинг бошқа сувчилари унинг тажрибасидан ўрнак олишаяпти. Ўнгдаги суратда: илғор сувчи Ҳолдор Бойқўзиев, чапдаги суратда у суғораётган пахта пайкалини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотолари.

САМАРАЛИ МЕҲНАТ

Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи областимизнинг кенжа корхоналаридан ҳисобланади. Унинг маҳсулот бера бошлаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин корхонанинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари мавжуд машина механизмларидан унумли фойдаланиш эвазига иш суръатини ойдан-ойга оширмоқдалар.

Корхона цехларида тайёрланган турли-туман буюмлар республикадагина эмас, Ўрта Осиёнинг барча шаҳар ва қишлоқларида олиб борилаётган қурилишларда кенг фойдаланиляпти. Коллектив ўз маҳсулотига нисбатан тобора ошиб бораётган талабни тўларoқ қондиришга ҳаракат қилмоқда. Шунинг учун ҳам давлат планларини доим ошириб адо этаяпти. Шу йилнинг олти ойлик маҳсулот реализация қилиш топшириғи 110 процентдан зиёда қилиб бажарилди.

ЗВЕНОЛАР ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ ОЛМОҚДАЛАР

Бу йил колхозимизда пахта майдони кенгайиб 1310 гектарга етди. Аслида шу пахта майдонининг ҳар гектаридан 26,5 центнердан ҳосил олиб 3471 тонна пахта етиштириш планлаштирилган. Лекин колхозчиларимиз ҳосилдорликни 31 центнерга, умумий хосилни 4 минг тоннадан ошириш тўғрисида социалистик мажбурият олдилар.

Бироқ бу йилги шароит кўпгина режаларимизни бузиб юборди. Кўпчилик звенолар шароитни тўғри хисобга олиб ўз ишларини яхши уюштирган бўлсалар ҳам баъзи звено бошлиқлари шошиб қолдилар. Шу туфайли кўчатнинг сони бултургидан камроқ бўлди. Ғўзанинг ривожи ҳозир вақт жиҳатидан орқада, ёшроқ. Бир картанинг ўзида бир неча хил ғўза бор. Бу албатта нормал ҳол эмас.

Лекин биз шундан хурсандмизки, колхозчиларимизнинг руҳи баланд. Қийинчиликлар юз берганига қарамай мўл ҳосил олиш учун яна қўшимча мажбурият олмоқдалар. Масалан ,Азим Зиёвиддинов, Тангир Худойбердиев, Нуриддин Пўлатов, Икром Ҳолиқов бошлиқ звеноларда айниқса ғўзалар ёш, ривожи бошқа звенолардагидек эмас. Булар ҳам планни сўзсиз бажариш учун интилмоқдалар.

Лекин , табиий қийинчиликларни енгиб ғўзанинг нормал ривожланишига эришган звенолар ҳозир оширилган қўшимча мажбурият олиб ғўза парваришини кучайтириш тадбирларини кўрмоқдалар. Абдисамат Чуттибоев бошлиқ звенода 35 гектар пахта майдони бор. План бўйича 25,5 ўрнига йил бошида 30 центнердан ҳосил олиш тўғрисида социалистик мажбурият олган эди. Яқинда бўлган звено бошлиқларининг мажлисида у ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш тўғрисида оширилган мажбурият олди.

Х. Эрмакбоев, Х. Исмоилов, Т. Саитқолов, С. Парпиев, Қ. Мусабоев, М. Одилов, Т. Ёқубов, С. Қўшматов бошлиқ звено аъзолари ҳам ўз имкониятлари, ғўзанинг аҳволига қараб 5—6 центнердан кўп ҳосил олиш тўғрисида оширилган мажбурият қабул қилдилар. Бу звеноларнинг ҳаммаси гектаридан 33—35 центнер ҳосил етиштириш учун бел боғладилар.

Колхозимизда ғўза учинчи марта культивация қилиняпти, иккинчи ўғитлаш тамом бўлди. Ҳамма майдондаги ғўза яганадан чиққан.

Бироқ бу ҳали бизни қаноатлантира олмайди. Айрим пайкалларда ўт ҳам бор. Ғўза парваришида баъзи камчиликлар ҳам рўй бериб туради. Лекин колхоз правлениеси, партия ташкилоти бу йилги шароитда иш пухта ташкил этилмаса, бўшаштириб юборилса хунук оқибатларга олиб келиши мумкинлигини ҳисобга олди. Колхозчилар ўртасида тушунтириш ишларини кучайтирди, далада ишловчиларга қулай маиший шароит яратди. Барча ишчи кучлари, мавжуд техника далада. Ҳамманинг нияти, ҳаракати зиммага олинган социалистик мажбуриятни сўзсиз бажаришга қаратилган.

А. ҚАРШИБОЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

ҚАРИЯЛАР ҲИММАТИ

Саҳий қуёш заррин нурини даладан аллақачон олиб кетган. Шўх табиат кенг пахтазорга, қишлоқнинг меҳнат аҳлига ором бағишлаган. Меҳнатсевар колхозчилар бир кунлик меҳнатларидан мамнун бўлиб ҳордиқ чиқаргани уйларига кетганлар. Лекин карта четида бир йигит хаёлчан кўзларини узоққа тикиб турарди.

— Ҳа нималарни ўйлаяпсан, — деди кекса пахтакор Абдужалил ота. Бехосдан айтилган гап ширин хаёлга чўмган йигитни чўчитиб юборди шекилли, у Абдужалил отага қараганича тикилиб қолди. Сўнгра ўзини тўхтатиб олиб сўз бошлади.

— Отахон, бу йилги табиатни инжиқ келиши жуда ўйлантириб қўяяпти. Буни қаранг, ғўзаларни ўт босяпти. Баъзан кучимиз етмай қолаяпти...

— Ҳали шунақа дегин,— мийиғида кулиб қўйди ота. — Эл бошига иш тушса ёшу қари баравар. Ҳеч ким қараб турмайди. Яхшиси бугун дам ол, эртага кундузи яна шу ерда кўришамиз. Икки пахтакор хайрлашиб уйларига қайтишди.

Эрта тонг. Икромжон кечаги картани айланиб юрарди. Абдужалил ота, Саъдибой ота, Исмат ота каби бир қанча кексалар ўз ёнларига болаларни олиб ғўзаларни ўтлардан тозаламоқда эдилар. Уятдан ёноғи қизарган Икромжон қарияларга:

— Раҳмат отахонлар, — деди севинч билан.

Шу пайт оҳиста келиб тўхтаган машинадан раис Маҳмуд Исматов тушди.

— Хорманглар, — деди-да қариялар билан саломлашиб, кўришиб чиқди.

— Ука, Икромжон ҳа, деган туяга мадад бўларкан. Отахонларимизки, ёрдам қўлларини чўзишибдими, демак бу йил ҳам хосилимиз мўл бўлади. Шу куни звенонинг ғўзалари ўтлардан тозаланиб сифатли яганадан чиқарилди. Улар бу йил она-Ватанга 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар.

Б. ЭРГАШЕВ.
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» почтасидан

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Шаҳримизда зилзила бўлган йили жонажон Москва 900 тошкентлик мактаб ўқувчиларини ўз қучоғига олган эди. Улар Москвадаги 8 ва 68-мактаб-интернатларда катта ғамхўрлик билан ўқиб тарбияландилар.

Ёшлар икки йил ичида куч ва ғайратлари билан 68-мактаб-интернатда «Ўзбекистон» музейини ташкил этишади. Музейда ўзбек халқининг ўтмиш-маданияти, санъати ва ҳаётини ҳикоя қилувчи турли хил расмлар, фотосуратлар, миллий кийимлар, кулолчилик, ўймакорлик, меъморлик ва бошқа шу каби буюмлардан намуналар бор.

Тошкентлик болалар ўз шаҳарларига қайтаётган кунларида мазкур музейни москвалик ўртоқларига дўстлик рамзи сифатида совға қилдилар.

Л. И. АПОРНИКОВ.

ЙИРИК ЭЛЕВАТОР

Пойтахтимизнинг 1-ун комбинати ёнида осмонўпар юк кўтариш кранлари қад кўтариб турибди. Бу ерда республикамизда энг йирик элеватор қуриляпти.

Элеватор замонавий ускуналар билан жиҳозланади. У цилиндр формасида бўлмай, параллелипипед шаклида бўлади. Баландлиги қирқ олти метр бўлган бу элеваторга ўттиз тўрт минг тонна буғдой сиғади. Демак унда 68 кунлик буғдой запаси бўлади. Бу элеватордан комбинатнинг тегирмон цехи бир суткада беш юз тонна буғдой қабул қила олади. Забардаст беш йилликнинг учинчи йилида бошланган элеватор қурилиши ишларини «Спецэлеватормельстрой» тресги олиб бормоқда.

А. ХОЖИХОНОВ,
комбинатнинг смена мастери.

ОҚҚЎРҒОН ОБОД БЎЛМОҚДА

ОҚҚЎРҒОН райони маркази йилдан-йилга кўркам ва обод бўлиб бораяпти. Сўнгги вақтларда район марказида қатор турар-жой ва маиший бинолар фойдаланишга топширилди. Айниқса, икки қаватли «Ўзбекистон» универмаги район ҳуснига кўрк бўлиб тушди. Суратда: универмаг биносининг кўриниши.

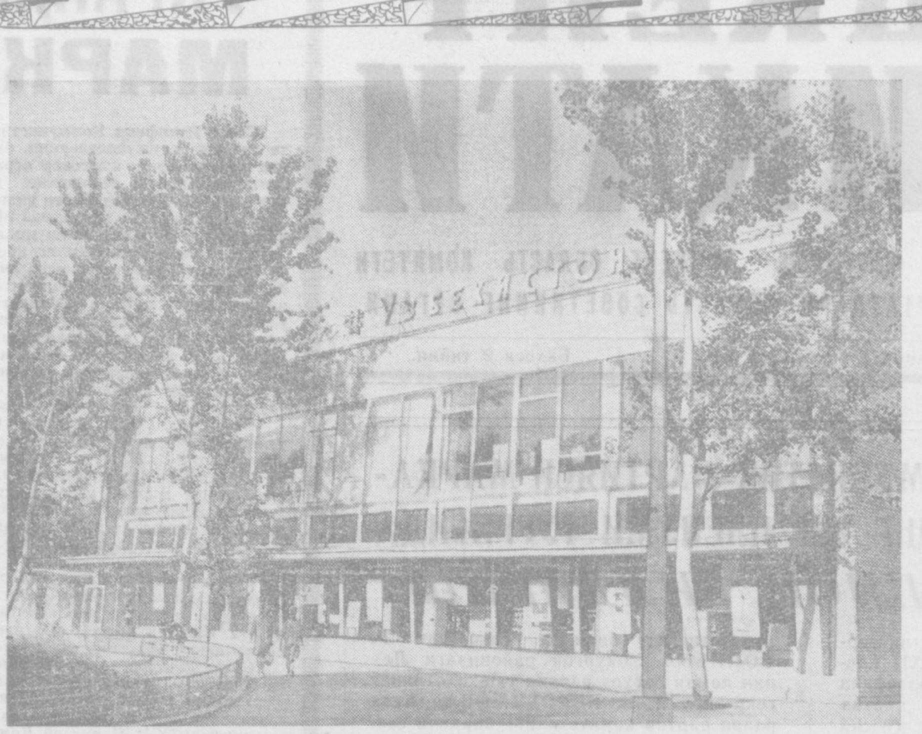

ЁЗ ГАШТИНИ СУРАЁТГАНЛАР

Пионер ва ўқувчиларнинг ёзги каникуллари жуда мазмунли ўтмоқда. Ўқувчиларнинг катта бир группаси ҳозир пионер лагерларида мириқиб дам олмоқда...

Тошкент атрофидаги соя-салқин боғлар бағрида очилган лагерлар орасида шу йилнинг ўзида янги ташкил этилган болалар оромгоҳлари ҳам бор. Улар Тошкентдаги саноат корхоналари, идоралар ва министрликларнинг бевосита ташаббуслари билан ташкил этилди.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз вагон ремонти заводи касаба союз комитети корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари фарзандларининг ёзги дам олишларини намунали уюштириш йўлида қатор тадбирларни амалга оширди. Бўстонлиқда очилган пионерлар лагери кўрилган тадбирлардан бири бўлди. Лагерь уч смена ишлайди.

Оҳангарон яқинидаги тоғ бағрида жойлашган пионерлар лагери эса Узбекистон ССР Молия министрлигига қарашлидир. Ҳозир лагерда министрлик ходимларининг 100 дан ортиқ фарзанди ёз гаштини сураётир.

А. АКРОМОВ.

ИККИ ШЕЪР

Қуёш, абадийми, ёки ер,
Қай бири олдинроқ туғилган?
— Иккиси мангудир, ёши тенг,
Еримиз қуёшга йўғрилган.
Йиллар юмушига шошади,
Отаркан ҳар бир тонг ёришиб.
Йиллар асрларга ошади,
Кетаман тупроққа қоришиб.
Йилларнинг ортидан қуваман,
Мен кўкка айтмайман арзимни.
Мен кўпроқ еримни севаман,
Узмоқчи бўламан қарзимни.
Шу чигал қарзимни узмасам,
Ҳаққим йўқ бир нафас
турмоққа...
Гар ерни бошимда кўтарсам,
Жой топа олмайман юрмоққа.
Поезд елиб борар бетоқат

* * *

Эҳтимол, висолга шошади.
Инсоннинг изми-ла у фақат,
Ўркачли тоғлардан ошади.
Изларсиз бир нафас жилмайди,
Парвозни билмайди у мудом.
Севгию, нафратни билмайди,
Поезддек бўлмасин ҳеч одам...
Ҳаловат қўйнидан мен қочиб,
Учқур пегасимни қистайман.
Ўзимга ўзгинам йўл очиб,
Учмоқни истайман, истайман.

Амирқул ПЎЛКАНОВ.

ТОҒ ЎҒЛОНИ

ЛАВҲА

Шораҳмад ака бугун ҳам барвақт уйғонди. Муздек зилол сувда ювиниб, боғ сайлига чиқди. У оҳиста қадам ташлар экан, атрофга суқланиб қарарди.

Бўстонлиқ! Қандай ажиб диёр бу! Ўзининг кўркам чиройи билан кишига завқ-шавқ ва ором беради. Кўкка бўй чўзган пастибаланд тоғларнинг ён бағри мевали боғлар билан қопланган. Бу ернинг одамларини айтмайсизми?!

Шораҳмад ака хаёллар оғушида дарё бўйига келиб қолди. Тоғлар бағридан отилиб тушаётган жўшқин сув бир оҳангда шовуллайди. Шораҳмад аканинг сермазун ҳаётини ана шу тошқин дарёга қиёс этгулик. У шу гўзал Чирчиқ бўйидаги баланд тоғ бағрида яшнаб турган Сижжак қишлоғида туғилди, ўсди, вояга етди. Ҳамқишлоқлари уни ҳозир ўзларининг яқин дўсти, меҳрибон маслаҳатгўйи, мухтарам мураббийси деб биладилар. Тажрибали маорифчи Шораҳмад Аҳмедов қарийб 34 йилдан бери Сижжак қишлоғидаги ўрта мактабда ўқитувчи. Қанчадан-қанча кураш, ташвиш ва қувончларни ўз ичига олади бу йиллар.

...Мамлакатимизда социалистик қурилиш авж олиб кетди. Катта оиланинг кичик хонадони Сижжакда ҳам тинч ижодий турмуш бошланди. Комсомол аъзоси, навқирон йигит Шораҳмад янги турмуш учун бўлган курашнинг олдинги сафида бўлди.

Ўзи ҳам мактабда ўқир, ҳам болалар ва кексаларни ўқитарди ўшанда. Кишиларнинг саводини чиқарса, шунчалик хурсанд бўлар ва яна берилиб ишлар эди. Тезда у Тошкентдаги педагогика билим юртига ўқишга кирди. Сиртдан ўқиб қишлоқ болаларига таълим-тарбия бера бошлади. Ўшанда у 19 ёшда эди. Руҳонийлар бошқа ўқитувчилар сингари Шораҳмадга ҳам ҳужум қилдилар. Бундай қаршиликлар Ленин комсомоли сафида тарбияланган Шораҳмаднинг иродасини буколмади. У душманларига қарши амалий иш билан жавоб берди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Шораҳмад Аҳмедов алоҳида фидокорлик кўрсатиб ишлади. Ғайратчан муаллим тиниб тинчишни билмасди. Кундузи ўқитувчиларга сабоқ берар, мактабда ташкилий ишларни бажарар, кечалари жамоатчилик ишлари билан шуғулланарди.

1943 йили Шораҳмад акани қишлоқ советининг раиси қилиб сайлашди. Энди қишлоқ аҳолисига оталик қилишга ҳам тўғри келди. Моҳир ташкилотчи ва жонкуяр раҳбар бўлган Шораҳмад ака қишлоқ аҳлининг ишончини оқлади. Бутун куч ва ғайратини, билими ва тажрибасини ишга солди.

Қаерда ишламасин мактабдан алоқасини узмади. Севимли касби ўқитувчиликни давом эттирди.

Тажрибали муаллим ҳозир райондагина эмас, областдаги энг яхши педагоглардан бири ҳисобланади. У дарс бераётган синфларда ўқувчилар ўзбек тили ва адабиёти фанларидан тўла ўзлаштирмоқдалар.

Шораҳмад ака раҳбарлик қилаётган метод бирлашмада ўқитувчилар педагогика фанининг янгиликлари билан танишадилар. Тажрибали ўқитувчилардан иш ўрганадилар. Ҳа, Карл Маркс номли 52-мактаб уқитувчилари Шораҳмад Аҳмедовнинг чуқур билими ва бой педагогик тажрибасидан баҳраманд бўлишяпти. Бу мактабда болаларга билим бераётган ўқитувчиларнинг 80 проценти Шораҳмад аканинг талабаларидир.

Халқ маорифи аълочиси коммунист Ш. Аҳмедов эл олдидаги хизматлари эвазига «Шавкатли меҳнати учун» медали ва бир қанча Фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди...

У қайноқ ижодий ҳаёт йўлини кўз олдига келтирар экан, бу йиллар бекорга ўтмаганидан мамнун бўлди. Шодлик билан атрофга боқди. Она юрти сўлим Бўстонлиқнинг гўзал жамолини биринчи бор кўраётгандай ҳаяжонда эди шу дамда.

Нонуштадан сўнг, Шораҳмад ака қадрдон мактаби томон йўл олди. Бундан қарийб 34 йил аввал биринчи бор мактабга кетаётганида ҳам худди шу дамдагидек ҳаяжонда бўлган эди.

Шораҳмад ака йўл-йўлакай одамларга дуч келарди. Ҳамма уни очиқ чеҳра билан қарши олар, туғилган куни билан муборакбод қиларди.

Ўша куни мактабда катта тантана бўлди. Ўқувчилар, касбдошлар меҳрибон муаллимни туғилган куни билан муборакбод этиб, унга узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилашди.

М. МИРХЎЖАЕВ.
А. ХОЛИҚОВ.

ФАЛОКАТНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

83-пассажирлар поезди пўлат из устида Қўнғиротдан Тошкентга елдек учиб келмоқда. Поезд Каттақўрғонга келганда 6-вагон проводниги А. Расулов танбурга чиқади. Шу пайт у ёнаётган аллақандай нарсанинг ҳидини сезади.

— Тағин вагонга ўт кетган бўлмасин! —дея ўз вагонига кириб ҳаммаёқни қараб чиқади. Сўнгра қўшни вагонга отилди. Тинчлик. У вагон ресторанига ўтганида ошхонадан эндигина аланга кўтарилаётган эди.

Расулов кетидан поезд бригадири А. Маликов етиб келди. Вагон коридоридан бурқсиб аччиқ тутун чиқарди. Улар қараб туришмади. Тутун орасига кириб, аланга билан кураш бошлашди. Ўт билан инсон ўртасидаги бир неча дақиқали курашда бу икки жасоратли проводник ғолиб чиқди. Фалокатнинг олди ўз вақтида олинди.

А. ПАРИМОВА.

ЯНГИ ШИФОХОНАЛАР

«Политотдел» колхози правлениеси меҳнаткашларга тиббий ёрдам кўрсатишни янада яхшилаш учун катта ғамхўрлик қилмоқда.

Шу йил колхознинг 3-«Интернационал» ҳамда «Кавардан» участкаларида янги типдаги иккита амбулатория қурилиб фойдаланишга топширилди.

Э. ИСХОҚОВ,
Юқори Чирчиқ райони.

ҚРИМГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

ОЛМАЗОР, Янгийўл районидаги мактаб-интернат ўқувчиларидан 35 нафари ёзги каникулни қувноқ ўтказиш мақсадида Қримга жўнаб кетди. Булар ўқишда, хулқда ҳаммага намуна бўлган ўқувчилардир. Улар бир ой давомида Қрим областининг Войкова қишлоғидаги 1-мактаб-интернатнинг оромбахш жойларида дам олишади, бу ердаги Москва автомобиль заводи ишчиларининг болалари билан биргаликда турли ерларга саёҳат ҳам қилишади. Ўқувчилар Ялта, Симферополь, Алушта, Керчь, Севастополь ва Боғчасарой шаҳарларидаги диққатга сазовор бўлган тарихий жойлар билан танишадилар.

ШИРИН СЎЗ БЎЛСАНГ...

Пойтахтимизнинг Гулистон маҳалласидаги чойхона кўримсиз бўлса ҳам ҳамиша чойхўрлар билан гавжум бўлади. Чойхона доим озода, саранжон-саришта. Чойнак-пиёлалар топтоза. Турли хил плакатлар билан жиҳозланган. Бу ерда чойхоначи бўлиб ишлайди, хушмуомала Фаҳриддан Жўраев чойхона ўзининг доимий шинавандаларига эга.

— Ўзим Камолон маҳалласида яшайман. Аммо улфатларим билан бу ерга тез-тез келиб тураман, —дейди 74 ёшли Холмуҳаммад ота Йўлдошев. — Фаҳриддиннинг ширин сўзи, дамлаган аччиқ чойи хумор қилади-да, ўғлим. Ширин сўз бўлсанг...

Ўз вазифасини ўрнига қўйиб бажариш билан чойхўрларни мамнун қилаётган Жўраевнинг меҳнатидан ҳамма мамнун.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ,
Чилонзор райони.

ТОШКЕНТ. А. Навоий номидаги Театр майдони.
Э. Тўраев фотоси.

ҚЎПОЛЛИК—ДИЛСИЁҲЛИК

Яқинда биз бир группа ўртоқлар билан «Олой» бозори—«Таш ГРЭС» маршрути бўйича қатнайдиган 07—69 ТНГ номерли автобусга чиқдик. Кондуктор (фамилиясини айтишдан бош тортди) йўловчилардан 5 тийиндан пул йиғиб олиб, билет бермади. Биз билет талаб қилсак, у: «билетнинг баҳоси 10 тийин, шунинг учун бермадим» деб йўловчиларга дўқ урди. Унга маршрут баҳоси беш тийинлигини айтсак, кондукторнинг жазаваси тутиб кетди. У қизариб-бўзариб оғзига келган бемаъни сўзлар билан одамларни ҳақоратлади. Уни тартибга чақирган саримиз бакириши авжига чиқаверди.

Жанубий Қозоғистон, Чордарё районидаги Ғани Муродбоев номли совхознинг бўлим бошқарувчиси Р. Зулфиқоров билет талаб қилгани учун кондуктор уни қаттиқ ҳақорат қилди. Биз умримизда бунақа беномус, беҳаё одамни биринчи марта кўришимиз. Бундай безориюома шахснинг орамизда борлигидан жуда афсусландик. На чора, шунақа нусхалар баъзан учраб туракан-да!

Ҳурматли редакция, автопарк раҳбарлари кўнчилик билан муомала қиладиган ходимлари орасида шуқадар дилозор кондукторнинг борлигини билиб қўйишларини истардик.

Ж. МАДИЁРОВ,
И. НЕЪМАТОВ,
С. КАРИМОВА,
Р. МАМАДИЕВ.

ШТАТСИЗ фотомухбиримиз В. Салов юборган ушбу суратда пионер ва ўқувчиларнинг ёзги каникулни хушчақчақ ўтказишаётгани тасвирланган.

ФОТО ЛАВҲАЛАР

ВАСИЛА САЙДАЛИЕВА Тошкент тамаки фабрикасида ўн беш йилдан бери ҳалол меҳнат қилмоқда. У нормани доим 140 процентга етказиб адо этаяпти. Штатсиз фотомухбиримиз Т. Каримов пешқадам ишчи Васила Сайдалиевани иш устида суратга олган.

БУКА РАЙОНИДА

Фарзандларимиз учун

Район марказида жамоат, турар-жой бинолари қуриш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Яқинда колхозлараро қурилиш ташкилоти 320 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қуриб фойдаланишга топширди.

Меҳнат—роҳат

Карл Маркс номли колхозда пахта ҳосилдорлиги йилдан-йилга ошиб бориши туфайли колхозчиларнинг турмуш шароити ҳам фаровонлашаяпти.

Ҳар бир хонадонда электр чироқлари, радио точкалари бор. Колхозчилар учун яқинда яна 7 та турар-жой биноси қуриб берилди. Саккиз йиллик мактаб биноси ҳам қад кўтараяпти.

Равон йўллар

Пискент билан Тошкент денгизини боғлайдиган йўлнинг ўнқир-чўнқирлиги автобус қатновига катта қийинчилик туғдирар эди. Ҳозир 8 километр масофалик ана шу йўл асфальт қилинди, транспорт қатнови яхшиланди.

Э. УСМОНОВ.

ҲАЁТ ФАРОВОН

Оққўрғондаги «Ленинград» колхозининг азамат деҳқонлари қишлоқ хўжалик экинларидан ҳар йили юқори ҳосил етиштиришяпти. Ўтган хўжалик йили колхоз пахтакорлари 411 гектар пахта майдонидан 37 центнердан хирмон кўтаришди, 833 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 181 центнердан каноп пояси топширишди.

Хўжаликнинг ялпи даромади уч миллион олти юз минг сўмни ташкил этди. Бу, планадагидан етти юз минг сўм ортиқдир. Натижада колхозчиларнинг даромади ошди. Бир меҳнат куни ўрта ҳисобда 4 сўмдан бўлди. А. Бейсенов, Т. Пак ўртоқлар бошлиқ юқори ҳосилли бригада аъзолари эса ҳар меҳнат кунига 7 сўмга етказиб ҳақ олдилар.

Колхозчиларнинг ҳалол меҳнати туфайли қишлоқ йил сайин гўзаллашиб бормоқда. Ҳозир колхоз территориясида маданият саройи, иккита ўрта мактаб, шифохона, болалар боғчаси, ҳаммом, амбулатория ва бошқа маданий-маиший бинолар меҳнаткашлар хизматида.

Колхозда элликдан ортиқ олий маълумотли зиёли ишлаб турибди. Буларнинг деярлик ҳаммаси шу қишлоқда туғилиб ўсган. 80 дан ортиқ механизатор зангори кемаларни бошқаришяпти. Қишлоқ меҳнаткашларининг 40 га яқин фарзанди мамлакатимиздаги турли олий ва ўрта махсус ўқув юртларида билим олишаётир.

80 хўжалик янги типовой уйларда яшамоқда. Ҳамма хонадонларда радио ва электр чироқлари бор. 10 колхозчи енгил автомашинага эга. Мотоцикл 40 дан ортиқ.

Буларнинг ҳаммаси, меҳнатнинг роҳатидир.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ОЛИМЛАР ҚИШЛОҚДА

Яқинда 2-«Оҳангарон» совхозининг клубида Тошкент медицина институтининг олимлари билан бўлган учрашувда ўндан ортиқ мутахассис қатнашди. Олимларни совхознинг ишчи-хизматчилари, 104-ўрта мактаб ўқитувчилари ва юқори синф ўқувчилари самимий кутиб олишди.

Профессорлардан А. Асқаров «Безгак касаллиги ва уни даволаш», «Рак касаллигига қарши кураш», А. Зоҳидов «Узоқ умр кўриш сабаблари» деган темаларда лекция ўқидилар. Шундан сўнг савол-жавоб бошланди.

Олимларнинг қишлоқ халқи орасига келиб, бундай мазмунли лекция ва суҳбатлар ўтказишлари ҳаммани хурсанд қилди ва йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

М. САРИМСОҚОВА.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Тошкентда табиий офат юз бергандан сўнг зиммамизга катта масъулият тушди. Шаҳарни қайта қуриш авж олди. Қардош республикалардан келган бунёдкорлар ҳам енг шимариб умумхалқ ҳашарини бошлаб юборишди. Қатор уй қурилиши комбинатлари, темир-бетон буюмлари корхоналари энди ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ маҳсулот тайёрлаб беришлари лозим бўлиб қолди. Уларга ҳам, қардош қурувчиларга ҳам қум-шағал маҳсулотларини етарли етказиб бериш бизнинг зиммамизда эди. Дастлаб жуда қийин бўлди. Корхонамиз ишчи, инженер-техник ходимлари бир тан, бир жон бўлиб ишга киришишди. Баъзан якшанба кунлари ҳам ишлашга тўғри келди. Ички резервларни қидириб топишга, техникадан унумли фойдаланишга ҳаракат қилдик. Қўйингки, корхоналар, қурилиш объектларига маҳсулот етказиб беришни кўпайтиришга ёрдам берадиган барча имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу йил давомида 1 миллион 75 минг кубометр маҳсулот ишлаб чиқаришимиз керак. Бундан ташқари яна пландагидан ташқари камида 85 минг кубометр қум-шағал тайёрлашга аҳд қилдик. Шу жумладан, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига, 7 минг сўм, рационализаторлик таклифларини амалга ошириш билан 10 минг сўмни тежаб қолишга ҳам ваъда берганмиз.

Ваъдани кўз-кўз қилиш эмас уни ортиғи билан адо этиш учун астойдил курашяпмиз. Беш йиллик учинчи йилининг ярми ҳам ўтиб бораяпти. Демак, бажарилган ишларга қараб бирор хулоса чиқарса бўлади. Беш ойда қурилишларга 73 минг кубометр ўрнига 79 минг 650 кубометр қум жўнатдик. Айни вақтда қўшимча 1.5 минг кубомердан ортиқ турли хил тош-шағал умуман ҳаммаси бўлиб беш ойда пландагидан ташқари 335 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Шаҳримизда қурилиш ишлари борган сари кенгайиб бораяпти. Демак, қум-шағал маҳсулотларига бўлган эҳтиёж ўсиб бораверади. Шуни ҳисобга олиб замонавий техника воситаларидан кўпроқ фойдаланиш, карьерни кенгайтириш каби масалаларга катта эътибор билан қараяпмиз, Масалан, бу йил маҳсулотни саралаш фабрикасини реконструкция қилдик. Майдалаш, саралаш ускуналари қайта монтаж қилинди. Натижада маҳсулот сифати янада яхшиланиб, меҳнат унумдорлиги ўсди. Механика цехини кенгайтириб, 10 дан ортиқ янги станок ва механизмлар ўрнатилди.

Корхонада янги цех қуриляпти. У замонавий техника билан қуроллантирилади. Янги цех ишга тушгач бир йилда 500 минг кубометр юқори сифатли маҳсулот беради. Бу, корхонамизнинг қувватини бир ярим баравар оширади.

Кўпгина корхоналар, қурилиш бошқармаларининг коллективлари янада кўпроқ қум-шағал маҳсулотлари етказиб беришни илтимос қилишаяпти. Биз айрим вақтларда уларнинг илтимосини тўла қондиришга ожизлик қилаяпмиз, чунки автомашиналаримиз етарли эмас. 9-автобазага бизни машина билан тўла таъминлаш вазифаси юклатилган. Айрим вақтларда машиналарни белгиланганидан кам юбормоқда. Автобаза раҳбарлари бизни машина билан таъминлашдаги бу камчиликни бартараф этишлари, бизга заявкада белгиланганича автомобиллар ажратишлари керак. Шундагина қум-шағал барча мижозларимизга ўз вақтида ва етарли берилади.

И. ЛИТВАК,

«Главташкентстрой»га қарашли Қўйлиқ қум-шағал карьери директорининг ўринбосари.

Шу ойнинг охирида Варшавада «Денгиз куни»га бағишланган традицион виставка очилади. Виставка қатнашчилари денгизчиларнинг ҳаётини ифода этувчи бир қатор қизиқарли расмлар билан танишишади. Суратда: Гданьсклик мичман Генрих Барановский ўзи чизган расм олдида. Бу расм Варшавада очиладиган виставкада намойиш этилади.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

СССР БИЛАН МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК ПЛАНИ

БАНГИ. (ТАСС). Марказий Африка Республикасининг президенти Жан Бедэль Бокасса ва СССРнинг Марказий Африка Республикасидаги элчиси М. Ф. Кучмин СССР билан Марказий Африка Республикаси ўртасида 1968—69 йилги маданий ва илмий техника ҳамкорлиги планини Бангида тантанали вазиятда имзоладилар.

Президент Бокасса миллий кадрлар тайёрлаш ишида Марказий Африка Республикасига ёрдам кўрсатганлиги учун Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик билдирди, шунингдек, ўз ҳукумати бундан буён ҳам барча соҳаларда Совет Иттифоқи билан дўстона муносабатларни ривожлантиришга тайёр эканлигини айтди.

МУСТАМЛАКАЧИЛИКНИНГ ЯНА БИР АСОРАТИ ТУГАТИЛДИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Деҳли шаҳар идорасининг фармойишига биноан король Георг V нинг мармар ҳайкали олиб ташланди. Англиянинг Ҳиндистондаги мустамлакачилик ҳукмронлиги асоратини ифодаловчи бу сўнгги ҳайкал ўрнида Ҳиндистон озодлик ва мустақиллиги учун курашиб келган атоқли арбоб Махатма Гандига ёдгорлик ўрнатилади. Бу ёдгорлик М. Ганди туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи кунларида очилади.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

БУЗИЛМАС ДЎСТЛИК

БУДАПЕШТ, 4 июль. ТАСС). Будапештда бугун чиққан ҳамма газеталарнинг биринчи саҳифалари Москвада бўлган Совет-Венгер дўстлиги митинги тўғрисидаги материаллар билан тўлган эди. «Непсабадшаг» ва «Мадьяр хирлап» газеталари Л. И. Брежнев ва Я. Кадар нутқларининг тўла текстларини, бошқа газеталар эса шу нутқларнинг муфассал баёнини эълон қилди.

«Непсабадшаг» газетаси Л. И. Брежнев нутқига «Венгер социализмининг ҳаётий кучи тўғрисида ишонтирарли далолат бермоқда» деган сарлавҳа қўйган. Газета Л. И. Брежнев нутқидаги ҳамма асосий бандларини курсив ҳарфлар билан берган. Янош Кадар нутқи «Бизнинг ғоя ва мақсадларимиз муштарак, дўстлигимиз бузилмас» деган сарлавҳа остида берилган.

Газеталар нутқларни баён қилар экан, ҳар икки мамлакат партиялари ва ҳукуматларининг қарашлари тамомила бир хил эканлигини, Венгрия ва СССР халқлари қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашни муддао қилиб қўйганликларини, жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш ишида Коммунистик ва ишчи партиялар бўлажак кенгашининг аҳамиятини таъкидламоқдалар.

Совет—венгер дўстлиги митинги кеча кечқурун лента орқали Венгрия радиоси ва телевидениесидан эшиттирилди ва кўрсатилди.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Хитойнинг жанубий вилоятларидан онда-сонда олинаётган маълумотларга қараганда, шу вилоятлардаги вазият кескинлашиб бормоқда. Бир бири билан рақобат қилаётган маочи ташкилотлар ўртасида ва улар билан Мао Цзэдун группасининг мухолифлари ўртасида шиддатли тўқнашувлар давом этмоқда. Гуанчжоуда ҳамда Гуандун вилоятининг бошқа шаҳар ва районларида кенг миқёсда мана шундай тўқнашувлар бўлиб турибди. Шанба ва якшанба куни Гуанчжоунинг порт қисмида қонли жанглар янги куч билан бошланиб кетди. Бу жангларда пичоқлар, ёнилғи моддалари билан тўлдирилган шишалар, милтиқ ва тўппончалар, гранаталар ишга солинди. Чет эл матбуотининг хабарида айтилишича, Гуанчжоуда баъзи корхоналарга ўт қўйиб юборилган, баъзилари ёпиб қўйилган. Бир қанча ҳолларда хунвэйбинлар солдатларни ўлдириб, қуролларини тортиб олмоқдалар. «Аньфан жибао» деган маҳаллий газета хунвэйбинларнинг бир-бири билан тўқнашаётган ташкилотларини «урушни тўхтатиш»га ва кучларни «Раис Маонинг буюк маданий революциясига путур етказаётган душманларга қарши» бирлаштиришга яна даъват қилинмоқда.

Қаттиқ сув тошқини бўлиб Гуандундаги аҳволни тағин ҳам чатоқлаштирди. сув тошқини озиқ-овқат, транспорт проблемасини ва бошқа проблемаларни ниҳоят даражада кескинлаштириб юборди. Тош йўллар ва темир йўллар сув тошқини натижасида ишдан чиқди, бу эса вилоятнинг нотинч районларига ҳарбий қисмлар юборишни ҳам қийинлаштириб қўйди. Маҳаллий ҳукумат маъмурлари аҳолини дамбалар қуришга сафарбар қилишга уринмоқдалар.

Бошқа вилоятларда ҳам қуролли тўқнашувлар бўлаётганлиги тўғрисида хабарлар келиб турибди. Шундай вилоятлар орасида мамлакатнинг ғарби жанубидаги Сичуанни, мамлакат шимолидаги ички Монголияни ва бошқа вилоятларни тилга олмоқдалар.

«Революция қилишга киришайлик, кўмир саноати фронтида ишлаб чиқаришни рағбатлантирайлик» деган шиор остида яқинда Пекинда умумхитой кенгаши ўтказилди. «Маданий революция» давомида ишлаб чиқариш издан чиқарилганлиги натижасида хўжаликнинг бу тармоғи айниқса кўпроқ зарар кўрди. Кўмир қазиб чиқариш жуда камайиб кетди. Бунинг натижасида транспорт, энергетика корхоналари ва бошқа корхоналарга ёқилғи етказиб бериш борасида жиддий қийинчиликлар туғилди. Аҳолини кўмир билан таъминлаш имкони қолмаганлиги тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади. Пекиндаги ва маҳаллий газеталарда босилиб чиқаётган хабарлардан маълум бўлишича, Хитойнинг бир қанча районларида қуролли кучларнинг актив иштироки билангина кўмир қазиб чиқаришни йўлга қўйишга муваффақ бўлинмоқда. «Жэньминьжибао» газетасининг ёзишига қараганда, Хўайнанидаги шахталардан бирида ҳарбий қисм «ишлаб чиқаришда ғалаба қозонишни таъминлаган».

Хитой Коммунистик партиясининг 47 йиллиги муносабати билан Пекиндаги уч орган, яъни «Хунси», «Жэнминьжибао» ва «Цзефаньцзюнь бао» биргаликда редакцион мақола босиб чиқарди. Мақолада партия йўл йўлакай тилга олинади холос, чунки Мао группаси партияни ташкилий жиҳатдан тор-мор келтирмоқ учун марказдаги ва жойлардаги партия кадрларини зўрлаб вазифаларидан четлаштирмоқ учун «маданий революция»дан фойдаланди.

Редакцион мақола авторлари ўзлари одатланиб қолган бир қолипдаги гапларни такрорлаб «мамлакатдаги вазият ҳар қачонгидан кўра қулай», деб даъво қилмоқдалар. Лекин шу ондаёқ улар ўзларини рад қилмоқдалар. Улар мамлакатда «шиддатли ва мураккаб кураш» бораётганлиги тўғрисида ёзмоқдалар ва шу билан бирга «реабилитациянинг қора тўфони»га қарши курашни кучайтиришга даъват қилмоқдалар. Бу даъват четлаштирилган кадрларни қайтадан тиклаш керак деган гапларни у ёки бу тарзда айтаётган ва шу тариқа мақола авторларининг сўзи билан айтганда, «курашнинг асосий йўналишини ўзгартиришга уринаётган» кишиларнинг ҳаммасига қарши қаратилган даъватдир. Маога ёқмайдиган одамларни тамомила йўқотиш авалгидек ҳозир ҳам мана шундай «асосий йўл» ҳисобланмоқда.

(ТАСС, 3 июль).

ЛИВАНДА СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Жанубий Ливан губернатори Анри Лаҳуд Сайла шаҳрида совет виставкасини очар экан: «Биз Совет Иттифоқи тутган дўстона позицияни ҳамда совет халқининг Ливан ва бошқа араб мамлакатлари халқига нисбатан қардошларча ҳис-туйғуларига юксак баҳо берамиз. Биз учун энг қийин бўлган дамларда сизнинг буюк давлатингиз араблар томонида турганлигига ишонч ҳосил қилдик. Совет ва араб халқлари ўртасидаги дўстлик ва қардошлик воситалари бундан буён ҳам мустаҳкамланиб, ривожланиб бораверсин» деди. Виставка Совет давлатининг 50 йил мобайнида эришган муваффақиятларини акс эттиради. (ТАСС).

МОЗАМБИК ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ДОРУССАЛОМ. (ТАСС). Сўнгги вақтларда Мозамбик ватанпарварлари Португалия мустамлакачиларига қарши қуролли курашнинг ҳамма фронтларида жанговар ҳаракатларни кучайтириб юбордилар. Мозамбикни озод қилиш фронти штабқароргоҳининг бу ерда тарқатилган ахборотида хабар қилинишича, шу йилнинг апрель ойи мобайнида Тете ва Нъяса вилоятларида Португалия жазо отрядларидан бўлган 133 киши йўқ қилинган, кўп миқдорда қурол аслаҳа ва техника ўлжа олинган.

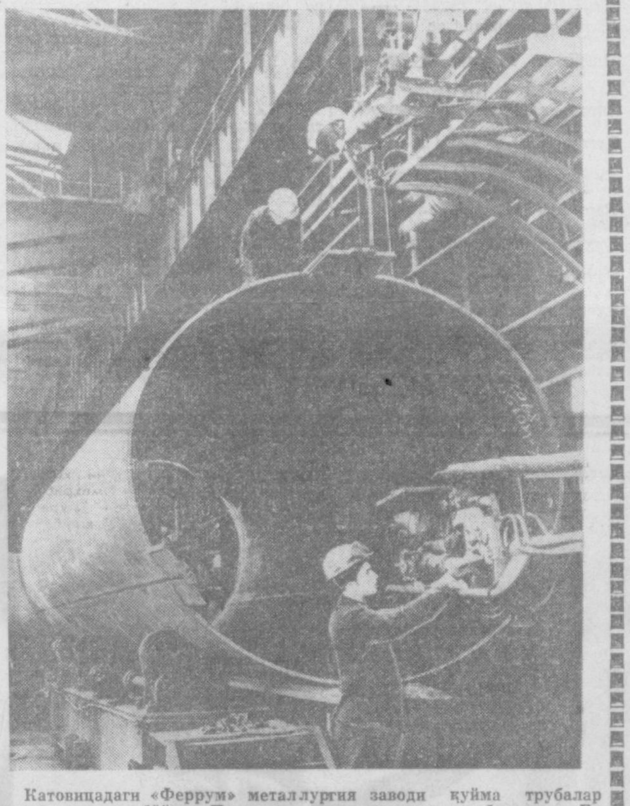

Катовицадаги «Феррум» металлургия заводи қуйма трубалар ишлаб чиқариш бўйича Польшада ягона корхона ҳисобланади. Бу ерда тайёрланган трубалар «Дўстлик» нефть трассаси қурилишида ва бир қатор газ магистраллари, водопроводлар қурилишларида ишлатилган. Корхонада тайёрланадиган трубаларнинг кўп қисми Совет Иттифоқига экспорт қилинади. Суратда: корхона цехларидан бирида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

АҚШ

НЬЮ-ИОРК. Қўшма штатларда забастовка кураши сира тўхтамаётир. «Дейтройт ньюс», «Детрот фри пресс» газеталарининг ходимлари бошлаган забастовка етти ойдан бери давом этмоқда. Уларнинг Лос-Анжелесдаги ҳамкасблари эса («Геральд икзэминер» газетаси ходимлари) иш ташлаганига ярим йил бўлди. Санта-Моника (Калифорния штати) ва Сенц-Петерсберг (Флорида штати) шаҳарларида ахлат йиғиштириб олувчиларнинг иш ҳақини кўпайтиришни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилиб бошлаган забастовкалари давом этмоқда. Чикагода телефон алоқаси ходимлари иш ташлаганига карийб 3 ой бўлди, такси ҳайдовчилардан 5 мингдан кўпроқ киши ҳам иш ташлади.

ЛИБЕРИЯ

МОНРОВИЯ. Монровияда Американинг «Юнайтед стэйтс трейдинг компани» компаниясига қарашли энг катта ремонт устахоналарининг ишчилари иш ҳақидан қолган қарзни тўлашни талаб қилиб, забастовка бошладилар. Мамлакатдаги саноат ташкилотлари конгресси забастовкачиларни яна иш бошлашга мажбур қилишга ўринган бўлса ҳам, аммо бу уруниш муваффақиятсиз бўлиб чиқди.

Ишчилар ўзлари ҳафтасига ҳақиқатдан 48 соат ишлаган бўлсалар ҳам, лекин шу йил 13 апрелдан бошлаб уларнинг иш ҳақи қирқ беш соатлик иш ҳафтаси асослаб ҳисобланиб ёзилганлигини билиб қолганларидан кейин иш ташладилар. (ТАСС).

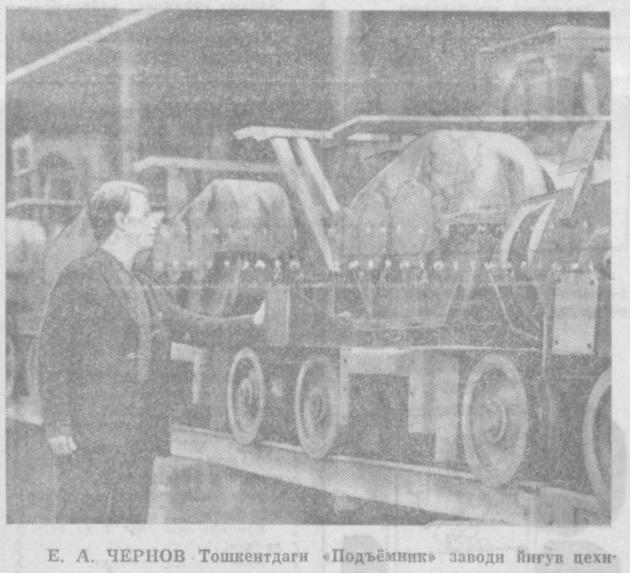

Е. А. ЧЕРНОВ Тошкентдаги «Подъёмник» заводи йиғув цехининг тажрибали мутахассисларидан бири. Унинг қўлидан чиқаётган маҳсулотлар сифатли бўляпти. Суратда: йиғувчи слесарь Е. А. Чернов грейдер тележкаларини кўздан кечирмоқда.

М. Баржанов фотоси, (ЎзТАГ).

АКАНГ БИЛИБ АЙТГАН ЭКАН

(ИККИ КЎРИНИШЛИ ПЬЕСА)

Ёз пайти, Шаходатхоланинг келини Ҳамида ишдан келиб, газ олдида кечки овқат тайёрлаш билан овора. Сўри тагидаги кроватда елпиниб ўтирган Шаходатхола виқор билан чой ичаётир.

ҲАМИДА — Ойижон, тухумни яхши кўрар эдингиз совимасин.

ШАХОДАТХОЛА — Ҳозир мендан тухум ўтадими айланай келинпошша. Шу пайтгача қизгинамни дараги йўқ. Ишқилиб худоё худовондо беш олақолсину. ярақлаб кулиб келақолсин, ўзингиз тузукроқ тайинлабмидингиз.

ҲАМИДА — Тайинлаш бўлса, тайинладим ойи.

ШАХОДАТХОЛА — Вой айланай келингинамдан, тайинлаган бўлсангиз бемалол беш олади, Овқатингизни олиб кетатуринг. Аломатиз келсин бирга ермиз. (Шаходатхола ўғли Каримжонни чақиради).

ШАХОДАТХОЛА — Каримжон!!! (Каримжон деразадан қараб).

КАРИМЖОН — Лаббай ойижон.

ШАХОДАТХОЛА — Буёққа чиқ!

КАРИМЖОН — Ҳозир ойи.

ШАХОДАТХОЛА — Синглимни иши нима бўлаяптиям демайди-я, юрагингни кенглиягиям қурсин.

КАРИМЖОН — Хўш ойижон, Аломат бугун имтиҳон топширгани кетибмиди?

ШАХОДАТХОЛА — Ҳа, дараги йўқ. Топширган бўлса хурсанд бўлиб кино-пинога тушиб кетгандир.

КАРИМЖОН — Аломатга айтинг. Бир йигит билан бир-икки кўрдим. Ўша билан юрмасин.

ШАХОДАТХОЛА — Жўравойни айтяпсанми?

КАРИМЖОН — Қўнғиз мўйловли йигит.

ШАХОДАТХОЛА — Ҳа бўлди Жўравой, вой у ақлли йигит. **(Шу пайт қўлида бир даста гул кўтариб Жўравой киради).**

ЖЎРАВОЙ — Ассалом, муҳтарам онажон.

ШАХОДАТХОЛА — Ийе, вой келинг айланай болам, акангизни танийсиз-а?

ЖЎРАВОЙ — Ассалому алайкум, Каримжон ака. **(Қўл беришади. Москва консерваториясининг аспиранти Жўрж).**

ШАХОДАТХОЛА — Қани ўғлим, дастурхонга.

ЖЎРАВОЙ — Раҳмат ойижон. Аличкани табриклагани келиб эдим. Қайтмадими?

ШАХОДАТХОЛА — Йўқ, келгани йўқ. **(Жўра соатига қараб).**

ЖЎРА — Мен яна келарман. **(Чиқиб кетади).**

ШАХОДАТХОЛА — Кўрдингми ўғлим, синглинг ҳам анойи қиз эмас, ҳусн деса — ҳусн, гап деса гап, бай-бай бунинг одобини кўряпсанми.

КАРИМЖОН — Башарасини қўяберинг, олдин ўзини суриштирайлик, ким, қаерда туради. Москва. Консерваториясида ўқиса Тошкентда нима қилиб юрибди?

ШАХОДАТХОЛА — Синглингни ўзига ёқибдими, бўпти-да. Москвада ўқийди-ю, ёмон бўладими. бир тоғ бир кийикни асраб қолар. **(Шу пайт ичкари хонадан телефон жиринглайди. Ҳамидахон эрини чақиради).**

ҲАМИДА — Каримжонака, телефон. **(Каримжон уйга ўтди, Аломат кириб келади).**

ШАХОДАТХОЛА — Ҳа қизим, келдингми?

АЛОМАТ — Икки.

ШАХОДАТХОЛА — Вой ўлмасам, нега икки қўяр экан, келинойинг тайинлаган эди-ку.

АЛОМАТ — Ҳа тайинлаган экан, боплаб икки қўйди.

ШАХОДАТХОЛА — Балки сени танимагандур, айтмадингми Ҳамида Расулованинг қайнисинглисиман, доктор Каримжоннинг биттаю-битта синглисиман демадингми?

АЛОМАТ — Миянгиз ишламайди, кўпчиликнинг ичида шу гапни айтиб бўладими? Келинингиз тайинламаган!

ШАХОДАТХОЛА — Ҳа, ҳамма бало келинойингда. Ҳой келин!!!

ҲАМИДА — Лаббай. **(Ичкаридан чиқади).**

ШАХОДАТХОЛА — Қайнисинглингиз икки олибди, наҳотки шунақа бўлса! Сиз жўрттага айтмагансиз.

ҲАМИДА — Айтувдим, балки тушган саволга сира ҳам жавоб беролмагандирлар. Кўп таъкидладим, имтиҳонга тайёрланинг деб, тайёргарлик кўрмадилар.

ШАХОДАТХОЛА — Ўқиб сизни амалингизни олиб қўядими. Ҳукуматимизнинг даргоҳи кенг. Унақа ғашлик қилманг!

ҲАМИДА — Аломатхон ўқишга киралла-ю, мен нега ғашлик қиламан. Келишмаган гапни гапирманг.

ШАХОДАТХОЛА — Ундоқ бўлса имтиҳонидан ўтказинг!

ҲАМИДА — Хўп, ўқиб тайёрлансинлар, бошқатдан имтиҳонга қўйдиртириб берай.

ШАХОДАТХОЛА — Ўзи таппа-тайёр, ўқиш бўлса, газеталарни шариллативоради, ёзган ёзуви ипга териб қўйган мунчоқдек кўз нурини олади. «Чинорнинг сояси тагига тушмайди» деб шуни айтадилар-да. Мени десангиз бир оғиз сўзингизни аяманг. Сиз ўша ерда ишласангиз-у, қайнисинлингизни ўтказиб қўймасангиз. Одамлар айтмайдими, «келинойисининг обрўси бир тийин экан» деб.

ҲАМИДА — Ойи мақсад ўқиш бўлгандан кейин ўз кучлари билан кирсинлар.

АЛОМАТ — Ойи, ялинманг. Ўқимаганим бўлсин!

ШАХОДАТХОЛА — Нега ўқимас экансан, шундоғ ўқийсанки, келинойингга ўхшаганни мингига дарс бермасанг мен рози бўлмайман!

ҲАМИДА — Шундоғ қилсалар мен жуда хурсанд бўламан.

АЛОМАТ — Ўқимайман, ёрдамингиз ордоналар қолсин.

ҲАМИДА — Ихтиёрингиз синглим. **(Уйга киради).**

ШАХОДАТХОЛА — Вой тарсилламай адо бўл. Ҳафа бўлма қизим, отадан етим қолган ҳужжатларингни олиб, ариза ёздириб борадиган жойга бораман. Биласанми, сени бувангни оқпошшо йиқилганда байроқ кўтариб чиққанлардан. Қани сени ўқишга олмай кўрсинчи! **(Уйдан Каримжон шошилиб чиқади).** Ўғлим хотинингни гапини эшитяпсанми, бу қандоғ кун, худо ўлим берсин бундоғ келинга! Қаёққа?

КАРИМЖОН — Расулжоннинг қон босими ошибди. Хушидан кетиб ётган эмиш, шунга бориб келай.

ШАХОДАТХОЛА — Олдин синглингни ишини ҳал қил! Хотинингга айт, имтиҳондан ўтказсин!

КАРИМЖОН — Ойи гап ўқишда, илм олишда, ана келинойиси киргизиб ҳам қўйди дейлик, боринг битирдиям дейлик. Бундан нима фойда, бу нимага ярайди. Синглим нега сен тушунмайсан, бировни илтимоси билан ўқидинг нима-ю, ўқимадинг нима.

АЛОМАТ — Ўқимайман, ўқимаганни куни ўтмабдими.

КАРИМЖОН — Ўқимасанг бирор фабрикага кириб ишла!

ШАХОДАТХОЛА — Ўзим машина тикиб, дўппи тикиб сени боққанман, бўлар, қизим ўқийди. Ҳали сени шундоғ уялтирсинки!

КАРИМЖОН — Аҳвол шундай бўлса ахир уялтиради. **(эшик томон югуради).**

ШАХОДАТХОЛА — Тўхта! Уялтиради дедингми, уялмайсанми попукдай синглингни шундоғ деганни! Одамлар етти ёт бегонага ёрдам қилади Нима бўпти келинойиси ёрдам қилса!

КАРИМЖОН — Ёрдам қилсин, билмаганини билдирсин. У бошқа гап.

ШАХОДАТХОЛА — Ҳаким сартарошча эмасмисан, қизини докторликка киритибди.

КАРИМЖОН — Кирса ўз кувввати билан киргандур.

АЛОМАТ — Нимани, бутун қариндош уруғи суя-суя билан олиб кирди.

КАРИМЖОН — Суя-суя билан кирган бўлса ярим йил ўтмай уяла-уяла чиқиб кетади.

ШАХОДАТХОЛА — Хў бола.

КАРИМЖОН — Ойи мен бориб келай.

ШАХОДАТХОЛА — Унақаси бўлмайди. ҳозир кўзимни олдида хотинингга айтасан! **(Каримжон уйи томон ўгрилиб).**

КАРИМЖОН — Ҳамидахон.

ҲАМИДА — Лаббай.

КАРИМЖОН — Аломатга ёрдам беринг! Ўтадиган предметлардан консультация қилинг!

ҲАМИДА — Жоним билан унга кунмиллар.

ШАХОДАТХОЛА — Албатта кўнмиди!

КАРИМЖОН — Кўнмаса нима қилсин?

ШАХОДАТХОЛА — Тўғри ўтказвораберсин.

КАРИМЖОН — **(заҳарханда билан)** Сизга нима деб тушунтирса, бўлади, ойи.

ШАХОДАТХОЛА — Тушунвотман, нега тушунмас эканман, мени десаларинг айтганимни қиласан. Хотинингни ҳамма домласи танир экан, ўшаларга айтсин!

КАРИМЖОН — Айтмайди, бу жиноят.

ШАХОДАТХОЛА — Вой товбаей, бу ўғирлик қилибдими жиноят бўлади.

КАРИМЖОН — Ўғирликдан беш баттар. Биласизми, ёрдам билан кирган студент давлатни қанча сарф-харажатини ноўрин совурган бўлади.

ШАХОДАТХОЛА — Тоза мен келиним аспирантдан каттаси деб аҳмоқ бўлиб юрган эканман. Сени гапинг бу бўлса, хотинингни гапи у бўлса, юрган эканман уйимни тўрини бериб, йўқолларинг! Уйни бўшат.

КАРИМЖОН — Жаҳлдан тушинг ойижон. Сизни ташлаб қаёққа кетамиз.

ШАХОДАТХОЛА — Тўрт тарафинг катта кўча, онасини ташламаган одам уни гапини ҳам ташламайди! Ҳозир кўчларинг!

КАРИМЖОН — Мен келай.

ШАХОДАТХОЛА — Келинингни билмайман!

КАРИМЖОН — Мен Расулжонникига бориб келай, давомини кейин гаплашайлик. **(чиқиб кетади).**

ШАХОДАТХОЛА — Ҳамида!

ҲАМИДА — Лаббай.

ШАХОДАТХОЛА — Қани, бир кўчиворинг! Юкингизни йиғиштиринг. Эрингиз келиши билан зинғиллатаман, жойизни топинг.

ҲАМИДА — Вой, ойи.

ШАХОДАТХОЛА — Ойи дема, ойинг ўлиб ойисиз қолларинг! Вой дод ноқобил ўғилнинг дастидан! Дод.

ҲАМИДА — Ойижон, биров эшитса нима дейди? Бақирманг!

ШАХОДАТХОЛА — Бақираман, деворга миниб олиб бақираман. Кўч дедим кўчасан! Аломат олиб чиқиб ташла кўчини!!! **(Аломат уйга кириб гиламни судраб чиқади. Шаходатхола билакларини симариб кўрпа, ёстиқларини ҳовлига олиб чиқиб отаётган жойида эшикдан Жўравой киради).**

ЖЎРАВОЙ — У.. Аличка уй кўтараяпсизлармн, мен ёрдамлашаман.

ПАРДА

ИККИНЧИ КЎРИНИШ

Ўша ҳовли бўм-бўш, дераза очилиб. Шаходатхола, Аломатхон, Жўравой хурсанд киришади.

ШАХОДАТХОЛА — Ўзиям бамисоли жаннатдай жой эканда. Кўпдан бери шунақанги участкани орзу қилардим.

ЖЎРАВОЙ — Орзу қилган бўлсангиз мана орзуйингизга етай деяпсиз.

ШАХОДАТХОЛА — Бай-бай-бай, гулларини айтмайсизми. Пулига нима қиламиз!

ЖЎРАВОЙ — Волгани сотамиз. Мен бир-иккита харидорларга ҳам шу ерни адресини бердим.

АЛОМАТ — Вой нима деяпсиз, Жўрака. Волгани нега сотар экансиз, уни сотмаймиз!

ШАХОДАТХОЛА — Тўғри айтади. Дўст-душманим кўзида «Волга»да юринглар, мен ҳам қариганимда кўриб қувонай. Айниқса келинойинг кўрсин!

(Давоми тўртинчи бетда).

ТОҒДАГИ ЎЙЛАР

I

Мен баланд тоғдаман, кўксида кўмкўк
Арчалар булутга тутмишлар тилин.
Рассом Тансиқбоев манзараси, ё,
Табиат шу ерга бўлганми келин?
Қоялар остидан сизиб чиққан сув,
Чақмоқдай учмоқда, пастга-ўпқонга.
Гулдирар мисоли момақалдироқ,
Учқур сув портлайди, ўхшаб вулқонга.
Зарралар қуёшдан нур либос кийиб,
Товланиб бўлганлар тирукамонёй,
Қанчалар севимли бўлса менга ёр,
Шунчалар севимли тоғлардаги жой.

II

Мен баланд тоғдаман, тердим гулдаста,
Кошкийди бўлсайдинг, қилардим тақдим.
О, дилбар қайларда этмоқдасан ёд,
Малагим, иқболим, азизим — бахтим.
Сенга гулдастамни кўтариб узоқ,
Авайлаб сақладим, бўлмади сира.
Сўлиб қовжиради, не қилай ахир,
Ишонгинг келмаса, қуёшдан сўра!

III

Тоғлар сайридан мен қайтиб келаман,
Ҳамма вақт кутасан йўлларимда сан.
Ҳижолатда баъзан нохуш куламан,
Қарайсан доимо кўлларимга сан.
Бунчалар севмасанг тоғлар гулини,
Ўзингни опчиқай тоққа — лолага,
Бунчалар қийнама ошиқ кўнглини,
Баъзида ўхшайсан гўдак болага...

Юсуфжон МАҲКАМОВ.

АКАНГ БИЛИБ АЙТГАН ЭКАН

(Боши 3-бетда).

АЛОМАТ — Ҳа-я. **(Эшик тақиллайди. Жўра эшикни очиб)** — келинг-келинглар хизмат.

1-ЙИГИТ — Машинага харидор олиб келдим.

ЖЎРА — Қани буёққа-буёққа. **(икки йигит киради)**

ЖЎРА — **(қўлини силтаб)** — Ойи машинага харидор келибди сотамизми?

ШАХОДАТХОЛА — Йўқ-йўқ-йўқ, машинани сотмаймиз.

1-ЙИГИТ — Ҳа хола, ахир ўғлингиз бизга лавз қилган эдилар. **(ёнидаги йигитни кўрсатиб)** мен бу ўртоқни ишонтириб олиб келган эдим.

АЛОМАТ — Биздан бемаслаҳат айтибдилар. Машинани ихтиёри менда. сотмаймиз.

2-ЙИГИТ — Сотмасанглар ҳам бир кўрайлик.

ЖЎРАВОЙ — Машина ҳали Москвада, бир дўстимникида. Ўтган куни хат олдим, багажга уриб юборибди. Бугун эрта келиб қолади.

1-ЙИГИТ—Дўстим менинг дўконимни биласиз, йўл устида, сотсангиз, бемаслаҳат сотманг.

ЖЎРАВОЙ — Хўп-хўп. қани чой қилай.

1-ЙИГИТ — Йўқ раҳмат яна бир хабар оламиз (йигитлар чиқиб кетишади).

ЖЎРАВОЙ — Аличка хўш, энди нима қиламиз ойи.

ШАХОДАТХОЛА — Бор бисотимни сотаман, ҳовлини сотамиз!

ЖЎРАВОЙ — Каримжон акам нима дер эканлар?

ШАХОДАТХОЛА — Ҳовлида Каримжон акангизни ҳаққи йўқ.

ЖЎРАВОЙ — Бу ҳовлини пули участкага етмайди. Яхшиси «Волга»ни сотақолсак бўларди-да.

ШАХОДАТХОЛА — Волгани энди оғзизга олманг болам, Аломат дурингниям сотиб қўяқол.

АЛОМАТ — Йўқ, уни тақаман.

ЖЎРАВОЙ — Дур деб анави мунчоққа ўхшаган ҳнарсани айтасизларми.

АЛОМАТ — Йўқ, у қимматбаҳо нарса.

ЖЎРАВОЙ — Биламан: ҳозир у модадан қолган. Нима сиз орқада қолган қизларданмидингиз, уни тақасиз. Биласизми, сиз кимсиз, келгуси йилга медицина институтининг студенткасисиз-а, афсус—минг афсусларки, келинойингизга ишониб кечикдик-да.

ШАХОДАТХОЛА — Келинойиси одо бўлсин. Мени янглишганимни айтмайсизми.

ЖЎРАВОЙ — Янглишдингиз кампир, инсон гоҳо янглишади.

ШАХОДАТХОЛА — Хўп, бўлмаса мен бари бисотимни олиб чиқай, хом чўт қилайликчи қанча турар экан.

ЖЎРАВОЙ — Ойижон олиб чиқиб ўтирасизми, эртага якшанба мен бир машина олиб келаман-да Қўйлик бозорига олиб бориб улгуржа сотиб келамиз.

АЛОМАТ — Ҳа, шу яхши.

ШАХОДАТХОЛА — Ихтиёр сизларда болаларим.

ЖЎРАВОЙ — Бўлмаса маслаҳат шу.

ШАХОДАТХОЛА — Ҳовлини харидори шундоқ тепасида, қўшнимиз Миразим жон деб олади.

ЖЎРАВОЙ — Бўлмаса эртадан бошлаб пул жамғаришга киришамиз.

ШАХОДАТХОЛА — Сизлар бир пас гаплашиб ўтиринглар, мен чой тайёрлай.

АЛОМАТ — Жўрж.

ЖЎРАВОЙ — Лаббай, жоним.

АЛОМАТ — **(эркаланиб)** Ҳамма пулни участкага сарф қилиб қўйсанг, тўйга нима қиламиз?

ЖЎРЖ — Эй, ҳали мен шундай пул топаманки санолмай гаранг бўласиз Аличкахон. Тўйга шошмай турамиз! ЗАГСдан ўтиб қўйсак бўлгани. **(телефон жиринглайди. Жўра трубкани олади ва кампирни имлаб трубкани узатади)** Ойи, Каримакам.

ШАХОДАТХОЛА — **(трубкани олиб)** Ҳа, эсон-омон ўтирибсанларми... яхши, яхшимисизлар, шукур. бормайман, оёқларимдан айлансин, хотинингни дийдорини кўришга тоқатим бораканми.... Хизмат қилсанг тўёнага гарнитур қилгин, битта акасисан.

ЖЎРАВОЙ — **(секин товушда кампирни қулоғига)** Пулини денг, пулини... Ўзим Москвадан антиқа сортини олдиртираман.

ШАХОДАТХОЛА — Ҳа, пулини бериб қўяқол, битта гилам қўлтиқлаб келасан...... битта синглинг, ... ҳа ...... шунақа ...... омон бўл **(трубкани қўяди)**.

АЛОМАТ — Бопладингиз.

ШАХОДАТХОЛА — Ана буям пул олиб келади. **(шу пайт эшикдан икки болани етаклаб Саври киради, уни кўрган Жўранинг ранги ўчади)**.

САВРИ — Э, бетсиз. иккита болангни ташлаб **(Саври оёғидаги бир пой туфлисини ечиб олиб Жўрани савалаб кетади)** Аломат ҳайрон, кампир ҳангу-манг.

АЛОМАТ — Қанақа хотинсиз, нима гап ўзи?

САВРИ — Мен ҳам сизга ўхшаган қиз эдим, бу айёрни гапига ишониб не кунларни кўрмадим, икки йилдан бери қидириб, энди топдим. Икки болага икки тийин нафақа тўлаган эмас, қишлоғимиздан бир одам шу эшикка кирганини кўрган экан, ўшани гапи билан қидириб келиб топдим.

ШАХОДАТХОЛА — Уялмайсизми. Москвада ўқиб туриб шундай номардлик қилгани.

САВРИ — Вой, сизларга Москвада ўқийман дедими? Вой, юзсизей тахта складида завхоз эди.

ЖЎРАВОЙ — Ҳа... ма... менс... хотинжон... ўзинг

САВРИ — Юр олдимга туш. **(зарб билан Жўрани уради Жўра Саврини олдига тушиб юра бошлайди)**.

ЖЎРАВОЙ — Хўп-хўп. қаёққа борамиз?

САВРИ — Милицияга.

ШАХОДАТ — Вой шўрим, **акаңг билиб** айтган экан.

ПАРДА

Ақида ЁҚУБОВА.

Спорт

КОРЧНОЙ ҲУЖУМ ҚИЛМОҚДА

Михаил Таль билан Виктор Корчной ўртасидаги ярим финал матчи, маълумки, томонларнинг эҳтиёткорлиги билан бошланган эди. Дастлабки уч ўйин дуранг натижа билан тугагач, ленинградлик гроссмейстер В. Корчной дадил ҳужумга ўтди. У рақибини тўртинчи ва бешинчи партияларда кетма-кет икки марта енгди. Шундай қилиб матчнинг ярми Корчной фойдасига 3,5:1,5 бўлиб тугади.

ЭРТАГА НАВБАТДАГИ ТУР

Эртага мамлакат чемпионатининг олий лигасида навбатдаги тур мусобақалари мамлакатнинг 9 та шаҳрида ўтказилади. Ҳамшаҳарларимиз Луганскда «Заря» билан ўйнайдилар. Маълумки, ўтган йили рақибларнинг иккала учрашуви ҳам 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугаган эди. Ўйлаймизки, бу командалар эртага орани очиқ қилиш учун астойдил интилишади. Уларнинг турнир жадвалида эгаллаб турган ўрни ҳам шунга мажбур этади. Ҳозир «Заря» 17 ўйиндан 15 очко тўплаб 13-ўринда бораётир. «Пахтакор» эса рақибидан бир ўйин кам ўтказиб, бир очко кам тўплаган. Агар эртага «Пахтакор»га бахт кулиб боқса, командаларнинг ўрни алмашиши мумкин.

Қозоғистон футболчилари эса Донецкда «Шахтер» билан беллашадилар. Ишқибозлар «Динамо» (Тбилиси) билан кейинги ўйинларни муваффақиятли ўтказаётган «Черноморец» ўртасида, «Нефтчи» билан ўтган турда кировободликлардан енгилган ЦСКА ўртасида ҳамда мамлакат чемпионларининг Ереванда бўладиган ўйинларини қизиқиш билан кутмоқдалар. Кировобод динамочилари бу сафар москвалик клубдошларини қабул қиладилар.

Бу турнинг энг марказий ўйини якшанба куни Москвада бўлади. Турнир пешқадами «Спартак» пойтахт автозаводчилари билан куч синашади. Ўтган йили у икки команданинг иккинчи даврадаги ўйини ишқибозларнинг ҳамон ёдида турибди. Ўшанда «Спартак» кучли рақибини 6:2 ҳисобида йирик ҳисоб билан мағлубиятга учратган эди. Бу сафар қандай бўларкин? Торпедочилар ўтган йилги аламни олиб, пешқадамни тўхтата олармикинлар?

М. СОАТОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

АНТИҚА МУКОФОТ

Жаҳоннинг собиқ чемпиони Мако Эйве 1954 йили Австралияга борди. Шаҳарларнинг бирида ўтказилган мусобақа тугаганда шахматчининг шляпаси йўқолгани маълум бўлди. Унга янги шляпа беришди.

— Агар менинг эски шляпам топилгудек бўлса, деди ҳазил аралаш М. Эйве, — уни кўчма мукофот ўрнида фойдаланинг.

Шляпа топилди. 1955 йили ўша шаҳарда жаҳоннинг собиқ чемпиони шляпаси учун турнир мусобақаси бўлди.

ОКЕАНДА ФУТБОЛ

Шахмат мусобақаларини денгизда ҳам ўтказиш мумкин. Агар рақиблар бир-бирларидан бир неча ўнлаб километр узоқда бўлсалар ҳам, радио орқали куч синашса бўлади.

«Советская Россия» кемасининг кит овловчилари ҳам шундай қилишди. Кит овловчи командалар ўртасидаги шахмат бахси бир неча ой давом этди. Мусобақалар тугади. «Восторженний» кема командаси ғолиб келиб, мукофот эгаси бўлди.

Шахматчиларга-ку осон, футболчилар нима қилиши керак? Қаерда куч синашса бўлади. Бунинг ҳам йўли топилди. Футбол бўйича блицтурнир ўтказишга қарор қилинди. Кеманинг устки палубаси футбол майдони ўрнида фойдаланилади. Тўп сувга тушиб кетмаслик учун корпус атрофлари тўр билан ўралади. Бўлажак турнирга қизиқиш катта. Бу мусобақани уюштиришда «Советская Россия» кемасининг матроси, Владивосток шаҳар «Луч» командасининг собиқ футболчиси Юрий Калашников ташаббус кўрсатди.

ЁНҒИН САБАБЧИСИ... СУВ

Сув ҳам ёнғин сабабчиси бўлиши мумкинми? Агар яқиндагина Черновецк область матлубот жамияти ходими Иван Понамарчукка ана шундай савол берганингизда у қатъиян «йўқ» деб жавоб берарди. Энди эса унинг ўзи зўр бериб сув ёнғин сабабчиси бўлиши мумкин деяпти.

Иван Никодимович эрталаб уч литрли банка шишани ювиб, унга тўлдириб сув қуйиб, клиёнка ёпилган стол устига қўйдида, ишга кетди. Тушда овқатланиш учун уйига қайтганда димоғига қўланса хид урилди, стол устидаги клиёнка тутаб тутарди.

Маълум бўлишича, сув тўлдирилган шиша банкага деразадан офтоб нурлари тушиб турган ва у нур тўпловчи линза вазифасини ўтаган. Линза клиёнкани ёндирган. И. Понамарчук ўз вақтида етиб келиб, фалокатнинг олдини олишга улгурган.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Онаси боласига:

— Яна ўша лайлакнинг ини билан ўралашиб юрибсанми?

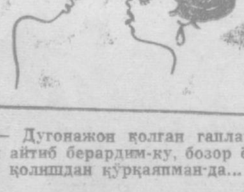

— Дугонажон қолган гапларни ҳам айтиб берардим-ку, бозор ёпилиб қолишдан қўрқаяпман-да...

— Эрим ишлаб турган жойига мени ҳам иккита болам билан чақиртираяпти.

— Нима қилибди, боравермайсанми?!

— Ҳозир болам тўртта-да!

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

ТОШКЕНТЛИК илон тутувчи Г. З. Кольцов икки бошли думсиз илонни ушлади. Суратда: илон тутувчининг қизи Анна икки бошли илон билан.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

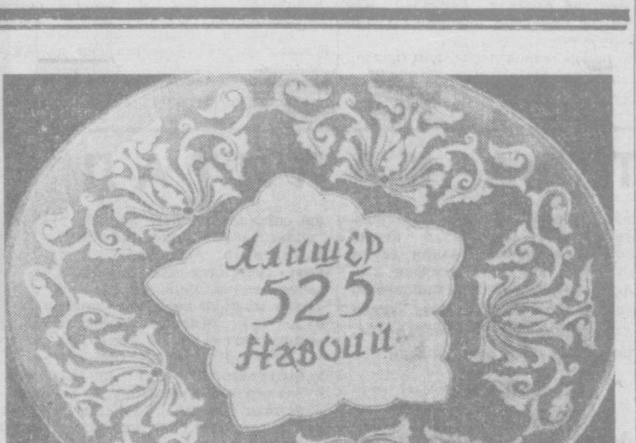

ТОШКЕНТ чинни заводи коллективи мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг юбилейига атаб чинни асбоблари ишлаб чиқармоқда. Юбилейга бағишланган буюмларнинг намуналари республика конкурсига юборилди. Суратда: юбилей чинни лагани.

М. Нуриддинов фотоси.

ШАЛВИРАМАЙ ҚОЛИНГ...

(ҲАЖВИЯ)

Ишдан қайтгач, одатдагидек кийимларни алмаштириб, ариқда шарқираб оқаётган муздек тоғ сувида ювиниб, сўрига тўшалган кўрпачага ёнбошладим. Кун ботиш арафаси. Иссиқ ҳаво бироз бўшашиб, ғир-ғир шабада эса бошлади. Хотиним сўри чеккасида хамир ёйиб ўтирарди.

— Лағмон қиляпман бугун, дадаси,— деди у ёнида турган халтадаги ундан бир ҳовучини хамир устига тўкиб.— Овқат пишгунча чой дамлаб берақолай. Самовар ҳам шақиллаб турибди.

—Керак эмас. Овқатинг тайёр бўлгунча бироз мизғиб олсам. Каримжонни чақир, ёстиқ келтирсин. Бугун сал мазам йўққа ўхшаяпти, чарчаганман шекилли,— дедим мен хотинимга юзланиб.

Ўғлим ёстиқ келтирди. Қалин дарахтлар орасидан дарчадек кўриниб турган бир парча мовий осмонга тикилиб ётардим. Кўзим илинган экан, қўшни ҳовлидаги болаларнинг қий-чувига чўчиб уйғондим. Хотиним ҳамон хамир ёярди. Кўзимни юмган ҳолда, бироз хаёл суриб ётдим. Бирдан эсимга эрталабки бир гап келиб қолди.

— Раҳимахон...— дедим-у, гапни нимадан бошлашни билмай ,бирзум жим қолдим.

— Нима?!— Қанақа Раҳимахон?— ҳайрон бўлиб сўради хотиним.

Кўзимни очмай яна:

— Раҳимахон...— дея энди гапнинг давомини айтмоқчи бўлган ҳам эдимки, хотиним тутоқиб кетди.

— Мен сизга кўрсатиб қўяман Раҳимахонингизни! Ҳали мен сизни қўй оғзидан чўп олмаган, бузоқнинг ҳақи бор деб сигир сутини ичмайдиган деб юрсам, қилиқ чиқараётган экансиз-да!— ўшқирди у ўзини туролмай.

Кўзимни очдиму чордона қуриб ўтириб олдим. Хотинимнинг авзойи чиндан хам бузуқ эди, дағ-дағ титрайди, ранги қув ўчган. Ўқлоғини дам-бадам у қўлидан бу қўлига олади. Гапирай десам, гап бермайди менга.

— Шошмасангчи, тушунтирай,— десам, «тушунтиришингизнинг ҳожати йўқ, ҳаммаси тушунарли» дейди мендан баланд келиб.

— Иштаҳангизнинг йўқлиги, тобингиз қочганлиги бежиз эмас. Ҳатто тушингизда ҳам уни кўряпсиз, номини айтиб пичирлаяпсиз.

— Нималар деб валдираяпсан? Гапнинг давомини эшитсангчи, ҳеч нимани суриштирмай вайсайверасанми?!— тутоқиб кетдим мен ҳам. Аммо у менинг гапимга сира қулоқ солмасди. У десам, у дейди, бу десам бу дейди. Хуллас, жағининг чарчашини кутдим.

— Эртага идорангизга бормаган номард. Шармандангизни чиқараман. Ўша таннозни ҳам топиб, сочини битталаб юламан, мана кўрасиз!— у ҳамон ҳовуридан тушмасди.— Ҳали сиз менинг қанақалигимни билмас экансиз. Хўп, мени суймас экансиз, бошқасини топган экансиз, нега менга уйландингиз. Бунақа бевафо эр менга керакмас. Кетаман уйимга. Ҳозир машина олиб келинг. Худо ўлим берсин бунақа турмушга!

У хўнграб йиғлаб юборди. Хотинимга шу пайт жуда раҳмим келиб кетди. Уни юпатаман десам, яна чақаги очилиб кетадими деб қўрқдим. Индамай тек тураверди. Орага сукунат чўкди...

— Эрга навбат, шерга навбат деганлар. Энди мен гапирай,— дея гап бошладим томоғимни қириб. Хотиним яхшилаб тушуниб олиши учун ҳар бир сўзни дона-дона қилиб, шошмасдан сўзлардим.

— Бугун эрталаб синглингиз Раҳимахон тўсатдан,— дейишимни биламан.

— Вой дод!!! Синглимдан ажралдим! Вой, жигарим ўлган экан, нега айтмайсиз!— хотиним дод-фарёд қилиб, ёқасини йиртиб, сочини юла бошлади. Сўнг бирдан ўзини ташлаб юборди. Хонтахта устида турган косани олиб сувга югурдим. Коса бир четда қолиб кетиб, ариқ бўйида турган челакни сувга ботирдим. Шошганимдан бир пой ковушим ариққа тушиб кетди. Челакдаги сувни хотинимнинг гавдаси узра шалоп этиб сепиб юборганимни ўзим ҳам билмай қолдим. У оҳиста кўзларини очди, ўрнидан туриб, жиққа ҳўл бўлган қўйлагини кафтлари билан текислай бошлади. Тўзиган сочларини тартибга солди. Ранги-рўйи боягидан беш баттар ўчиб кетган эди.

— Сенга нима бўлди?— сўрадим ундан.— гапнинг давомини эшитмай нега бунақа қиласан?

У индамасди, фақат атрофга ҳомуш қарарди. Унинг фарёдини эшитиб қўни-қўшнилар йиғилишди. Ҳамма «нима гап ўзи?» деб бир-бирига савол назари билан қарарди, лекин нима гаплигини ҳеч ким билмасди.

— Бугун эрталаб синглингиз Раҳимахон тўсатдан идорамга кириб келиб қолди. Дам олиш куни бизникига келинглар, ойимлар билан дадамлар ҳам келишмоқчи, деди. Шуни айтмоқчи эдим. Сен бўлсанг...— чала қолган гапни давом эттириб тушунтирдим хотинимга. У бўлса ҳамон индамасди, менга тикилганча ҳайратланиб турарди.

— Шалвирамай қолинг,— деди у ниҳоят менга мулойим жилмайиб боқиб.

Темур РАСУЛОВ.

ҲАЁТИЙ ЛУҚМАЛАР

МЕҲМОННИНГ олдида уйингдаги камчиликларингдан зорланиб гапирма.

ДЎСТИНГ билан турганингда беодобчилик қилган болангга ўша заҳоти танбеҳ бергандан кўра, уни аввалроқ таълимли қилиб тарбиялаш ҳақида ўйла.

КЕЛИН ҳам бир кун қайнана бўлади. Шунинг учун у «арпа эксанг — арпа, буғдой эксанг — буғдой ўрасан» мақолини дилда сақлаши керак.

ТОМГА чиқишдан олдин тушишни ўйла, бир гап гапиришдан олдин эса келадиган жавобини.

ДЎСТЛИК ипи жуда нозик бўлади. уни қаттиқ тортиб узиб қўйма.

ДИЛДАГИ тугун занжирдаги тугун сингари муштга ўхшайди.

БЕМОРНИ кўргани борганда саломатлигинг ёмонлигидан шикоят қилма.

ТИЛ заҳри тиғ заҳридан ўткирроқ жароҳат келтиради.

БИР гапни у дўстингга ундай. бунисига бундай деб тушунтирма, риёкор деган лақаб бўйнингга илинади.

ЁЛҒОН сўзлаётганингда виждон ипларингнинг узилаётганини нега сезмайсан.

ҚУРУҚ мақтаниш — чилдирманинг тап-тупига ўхшайди.

Тўпловчи М. САЛИМЖОН.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55—Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 — Шанба, нонуштадан сўнг (дам олиш программаси), 11.40—Сейм дарёси тошмоқда (бадиий фильм), 12.55—Кўрсатишлар программаси.

13.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55—Кўрсатишлар программаси, 17.00—Теленгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10—Ҳаваскорлар концерти, 17.45—Халқаро кооперация кунига бағишланган эшиттириш, 18.05 — «Истиқбол эгалари» тележурнали («Ёшлик» кўрсатади) 19.00—Теленгиликлар, 19.15—Концерт, 19.55—Кўрсатишлар программаси.

20.00 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.30 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00—Шанба, нонуштадан сўнг (такрорий эшиттириш), 20.40—Суданнинг жазирама ёзи (ҳужжатли фильм), 21.00—Концерт, 21.30—Уфқ (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—6/VII да Ёшликда берган кўнгил, 7/VII да Тошболта ошиқ, 8/VII Гавҳари шамчироқ.

КИНО

Сангам—САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 4 ва кеч 8 да).

Каниют ғорининг сири—«ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 3.20, кеч 8.20 минутда, ўзбек тилида).

Уста—жаллод—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Саргузашт қидирувчилар—Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Капрал револьвери—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Виктор Чернишёвнинг уч куни—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Журналист (1-2 серия)—НАВОИЙ номли.

Каниют ғорининг сири—«ФЕСТИВАЛЬ».

Уста—жаллод—«ТЕЛЬМАН номли.

А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

6, 7 июлда

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА

АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Катнашадилар:

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист

ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ

Солистлар: Комилжон БАРАТОВ, Исҳоқ КАТАЕВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Равшан МУМИНОВА, Зумрат ҲОЖИЕВА, Мукаввар АКРАМОВА, Назрулло ЁҚУБОВ, Нина ТЯГНИБИДНАЯ.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

НОВОКУЗНЕЦК ЎҚУВ КОМБИНАТИ

кондиционер ва саноат вентиляцияси бўйича монтажчи мутахассислар тайёрлаш учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчилар ойига 62 сўм 50 тийин стипендия билан таъминланади.

Новокузнецкка ва қайтиш учун сарфланган йўл харажати тўланади.

Курсни тамомлаганлар Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқ ва Янгийўл шаҳарларида доимий иш билан таъминланади.

Машғулотлар 10 июлдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Маресьев кўчаси, 27-уй (4-автобуснинг «Подстанция» бекати)

«УЗСЕЛЬЭЛЕКТРОСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ

5-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КЎЧМА КОЛОННАСИГА

Тошкент области районларидаги колхоз ва совхозларни, шунингдек Тошкентни электрлаштириш учун.

ҳамма разряддаги монтёрлар (иш ҳақи-ишбай асосида), автослесарлар, трактористлар, шофёрлар, автокранчилар, кабелчи-электромонтёр

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 72, Куйбишев шоссеси 2-переулоқ, 48-уй (5 трамвай, 7, 12, 17, 22, 26, 87 автобусларнинг «Рисовая» бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02592. № 1899. ИНДЕКС — 64698.